

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízдила a soudkyň JUDr. Milady Tomkové a JUDr. Brigity Chrastilové v právní věci **žalobkyně: PhDr. H. V. P.**, proti **žalovaným: 1) Úřad práce v Olomouci**, se sídlem tř. Kosmonautů 189/100, Olomouc, **2) Krajský úřad Olomouckého kraje**, se sídlem Jeremenkova 40a, Olomouc, zastoupen JUDr. Petrem Ritterem, advokátem, se sídlem Riegrova 12, Olomouc, v řízení o kasační stížnosti žalovaného ad 2) proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 8. 12. 2005, č. j. 38 Cad 14/2005 - 36,

takto:

- I.** Kasační stížnost směřující do výroku I. a IV. rozsudku Krajského soudu v Ostravě, tj. pokud bylo rozhodnutí druhého žalovaného zrušeno a věc mu vrácena k dalšímu řízení a druhému žalovanému uložena povinnost zaplatit žalobkyni náklady řízení ve výši 1356,70 Kč, **se zamítá.**
- II.** Žalobkyni **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává.**

Odůvodnění:

Rozhodnutím Krajského úřadu Olomouckého kraje, odboru sociálních věcí, oddělení dávkových systémů (dále též „druhý žalovaný“) ze dne 9. 3. 2005, č. j. KUOK/6090/05/OSV - DS/481/SSP - 37,38, bylo zrušeno rozhodnutí Úřadu práce v Olomouci, odboru státní sociální podpory, č. j. 28/5/OLF ze dne 31. 1. 2005, jímž bylo rozhodnuto, že se osoba žalobkyně neposuzuje jako osoba „společně posuzovaná“ pro dávku přídatku na dítě a dávku sociální příplatek.

Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně žalobu, o níž rozhodl Krajský soud v Ostravě rozsudkem ze dne 8. 12. 2005, č. j. 38 Cad 14/2005 - 36, tak, že rozhodnutí druhého

žalovaného pro vady řízení zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení, řízení proti prvnímu žalovanému bylo v důsledku zpětvzetí žaloby zastaveno, o nákladech řízení pak bylo rozhodnuto tak, že mezi žalobkyní a prvním žalovaným se žádnému z účastníků nepřiznává právo na náhradu nákladů řízení, druhému žalovanému byla uložena povinnost zaplatit náklady řízení žalobkyni ve výši 1356,70 Kč ve lhůtě tří dnů a ustanovené zástupkyni žalobkyně JUDr. Aleně Lasotové byla přiznána odměna ve výši 2150 Kč. V odůvodnění svého rozsudku krajský soud uvedl, že s druhým žalovaným lze souhlasit v tom, že zákon č. 117/1995 Sb. vymezuje speciálně v § 68c okruh účastníků řízení, pokud jde o řízení o dávky podle tohoto zákona. Těmi jsou oprávněná osoba, příjemce dávky podle § 59 uvedeného zákona, osoba společně s oprávněnou osobou posuzovaná, další fyzická nebo právnická osoba, jde-li o řízení o přeplatku na dávce podle § 62 a § 63a uvedeného zákona a fyzická nebo právnická osoba, jde-li o rozhodnutí o ustanovení zvláštního příjemce podle § 59 téhož zákona. Krajský soud souhlasil s druhým žalovaným také v tom, že jde o vymezení okruhu účastníků řízení tímto speciálním zákonem oproti obecné úpravě obsažené v zákonu č. 71/1967 Sb., o správním řízení, ve znění pozdějších předpisů. Krajský soud se však neztotožnil s právním názorem a závěrem druhožalovaného, že s žalobkyní nemělo být zahájeno předmětné správní řízení o neposuzování její osoby v okruhu společně posuzovaných osob a že tedy toto řízení nemělo být vedeno ani nemělo být vydáno rozhodnutí o vyloučení její osoby z okruhu společně posuzovaných osob. Takový názor je podle krajského soudu v rozporu s § 7 odst. 7 zákona č. 117/1995 Sb., podle kterého úřad státní sociální podpory může při rozhodování o dávkách, v případech, kdy osoby uvedené v odst. 3 písm. a) – c) spolu nejméně po dobu tří měsíců prokazatelně nežijí, rozhodnout, že se neposuzují jako osoby společně posuzované. Úřad státní sociální podpory tak mimo jiné může rozhodnout o tom, že se mimo jiné i manželé za splnění podmínky, že spolu nejméně po dobu tří měsíců prokazatelně nežijí, neposuzují pro účely řízení a rozhodování o dávkách jako osoby společně posuzované. Podle tohoto právního názoru postupoval Úřad práce v Olomouci, jakožto správní orgán I. stupně, který rozhodoval na základě žádosti o neposuzování osoby žalobkyně jako osoby společně posuzované, kterou podal ing. R. V. Jelikož druhý žalovaný zastává odlišný právní názor, krajský soud jeho rozhodnutí pro vady řízení zrušil v souladu s § 78 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Proti tomuto rozsudku podal druhý žalovaný (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost, v níž poukázal na to, že přestože bylo odvolání žalobkyně proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně vyhověno, podala si žalobkyně proti rozhodnutí odvolacího správního orgánu, tj. stěžovatele, správní žalobu, jíž se domáhala zrušení rozhodnutí stěžovatele a vrácení věci správnímu orgánu I. stupně. V žalobě sice žalobkyně tvrdila, že nesouhlasí s výrokem rozhodnutí ani s jeho odůvodněním, ale z vlastního zdůvodnění podle názoru stěžovatele vyplývá, že polemizuje toliko s odůvodněním rozhodnutí stěžovatele. Proti výroku (jímž bylo vyhověno jejím odvoláním) nic nenamítá. Žádná (natož podstatná, která by mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí) zkrácení svých procesních práv stěžovatelem při odvolacím řízení žalobkyně ve své žalobě nenamítá. Žalobkyně byla nespokojena toliko s odůvodněním rozhodnutí a věcně svoji žalobu směřovala jen a výlučně proti odůvodnění napadeného rozhodnutí. Stěžovatel má za to, že podle § 65 s. ř. s. nesvědčila žalobkyni žalobní legitimace k podání správní žaloby, když jí vadilo jenom zdůvodnění rozhodnutí stěžovatele a ani nenamítala zkrácení svých práv stěžovatelem. Stěžovatel má proto za to, že žaloba jakožto směřující jen proti důvodům rozhodnutí byla podle § 68 písm. d) s. ř. s. nepřipustná. Z odůvodnění rozsudku podle stěžovatele vyplývá, že se krajský soud neztotožnil s právním názorem stěžovatele (tj. že s žalobkyní nemělo být zahájeno předmětné správní řízení o neposuzování její osoby v okruhu společně posuzovaných osob). V odůvodnění

se výslovně uvádí: „Jelikož žalovaný jakožto odvolací správní orgán zastával odlišný právní názor, krajský soud jeho rozhodnutí pro vady řízení zrušil ...“. Napadené rozhodnutí však mohlo být v intencích § 75 odst. 2 s. ř. s. přezkoumáváno toliko v mezích žalobních bodů, v nichž není rozhodnutí žalovaného napadáno pro vady řízení, ale jen pro nesprávné právní posouzení. Stěžovatel má tedy za to, že řízení před krajským soudem bylo postiženo vadou podle § 103 odst. 1 písm. d) a že by mělo být zrušeno a žaloba pro nepřipustnost odmítnuta.

Ve vyjádření ke kasační stížnosti stěžovatelka poukázala na to, že se u odvolacího správního orgánu domáhala přezkoumání rozhodnutí správního orgánu I. stupně, aby mohla realizovat svá práva účastníka řízení ve správních řízeních, a nedomáhala se toho, aby bylo rozhodnuto o tom, že účastníkem řízení není. Nepovažuje proto rozhodnutí správního orgánu za nicotné, ale za rozhodnutí v řízení, které je postiženo zásadními vadami. Stěžovatel rozhodl o „skončení správního řízení“, které podle jeho názoru nemělo být vůbec zahájeno, žalobkyně však trvá na tom, že účastníkem řízení je, řízení nepovažuje za skončené a soudním přezkumem napadeného rozhodnutí chce dosáhnout toho, aby byla právně napevno postavena otázka, zda je či není účastníkem řízení v řízení o dávku sociální péče a v řízení o neposuzování osoby jako společně posuzované a zda se jedná o jedno řízení nebo o dvě různá řízení, a to zvláště za situace, kdy správní orgány obou stupňů zaujaly k věci zásadně odlišné stanovisko.

Nejvyšší správní soud napadené soudní rozhodnutí přezkoumal v souladu s ust. § 109 odst. 2 a 3, vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil ve své kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud přitom neshledal vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti.

Kasační stížnost není důvodná.

Z obsahu správního spisu vyplývá, že rozhodnutími Úřadu práce ve Olomouci ze dne 31.1.2005, č. j. 28/5/OLF, bylo podle § 69 písm. e) a § 7 odst. 7 zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů, rozhodnuto, že se osoba žalobkyně pro dávku přídavek na dítě a pro dávku sociální příplatek neposuzuje jako osoba společně posuzovaná od 5.10.2004. V odvolání proti těmto rozhodnutím žalobkyně namítala, že vadami trpí celé řízení, jehož výsledkem je rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Zejména zdůraznila, že v průběhu správního řízení došlo k závažnému poškození jejích práv účastníka řízení, když v rozporu s § 18 odst. 3 správního řádu nebyla uvědoměna o zahájení řízení a rovněž nebylo respektováno její právo nahlížet do spisu ve smyslu § 23 správního řádu. Správní orgán I. stupně žalobkyni rovněž neumožnil seznámit se s podkladem rozhodnutí, vyjádřit se k němu a případně navrhnout jeho doplnění ve smyslu § 33 správního řádu. Z těchto důvodů žádala, aby rozhodnutí správního orgánu I. stupně bylo jako nezákonné zrušeno.

Odvolací správní orgán sice rozhodnutí správního orgánu I. stupně zrušil, ovšem proto, že vyšel z toho, že zákon o státní sociální podpoře obsahuje ustanovení, kterým speciálně pro účely dávek státní sociální podpory stanoví účastníky řízení (§ 68c), nelze proto použít ustanovení správního řádu, kdy účastníkem řízení je ten, o jehož právech, právech chráněných zájmech nebo povinnostech má být v řízení jednáno nebo jehož práva, právech chráněné zájmy nebo povinnosti mohou být rozhodnutím přímo dotčeny. S ohledem na speciální úpravu v zákoně o státní sociální podpoře v řízení o dávku, jehož součástí je i stanovení okruhu společně posuzovaných osob, dospěl stěžovatel k závěru, že žalobkyně není účastníkem řízení při posuzování nároku na dávky přídavek na dítě a sociální příplatek, jejich

výši a výplatu. Nemělo tedy být ve směru k žalobkyni zahájeno správní řízení o neposuzování její osoby v okruhu společně posuzovaných osob, vedeno správní řízení ani vydáno rozhodnutí o vyloučení žalobkyně z okruhu společně posuzovaných osob. V tom stěžovatel spatřuje porušení zákona, a proto napadené rozhodnutí zrušil.

Se stěžovatelem lze souhlasit potud, že formálně bylo žalobkyni vyhověno, když k jejímu odvolání došlo ke zrušení napadených rozhodnutí správního orgánu I. stupně, k tomuto zrušení však nebylo přistoupeno z toho důvodu, že by stěžovatel shledal námitky žalobkyně obsažené v jejím odvolání důvodnými. Rozhodnutím stěžovatele žalobkyně nepochybně byla dotčena na svých právech, neboť stěžovatel ve svém rozhodnutí dospěl k závěru, že žalobkyně není účastníkem řízení při posuzování nároku na dávku přídavek na dítě a sociální příspěvek v souvislosti se stanovením okruhu společně posuzovaných osob. Za tohoto stavu lze proto vyjít z toho, že žalobkyně byla aktivně legitimována k podání žaloby ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s., neboť tvrdila, že byla zkrácena na svých právech účastníka uvedeného správního řízení podle zákona č. 117/1995 Sb. Podle názoru Nejvyššího správního soudu nelze proto souhlasit se stěžovatelem, že žaloba směřovala jenom proti důvodům rozhodnutí a že jde o nepřípustnou žalobu ve smyslu § 68 písm. d) s. ř. s.

Se stěžovatelem lze souhlasit potud, že napadené rozhodnutí správního orgánu mělo být krajským soudem zrušeno nikoliv pro vady řízení, ale pro nezákonnost, toto chybné uvedení důvodu pro zrušení rozhodnutí správního orgánu však nemůže mít vliv na samotnou správnost rozhodnutí krajského soudu, jenž rozhodnutí stěžovatele správně zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení z důvodu uvedených v odůvodnění napadeného rozsudku.

Z uvedených důvodů Nejvyšší správní soud neshledal kasační stížnost důvodnou, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Stěžovatel, který neměl v tomto řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s.). Toto právo by měla žalobkyně, ta však žádné náklady řízení neuplatňovala a Nejvyšší správní soud ani žádné jí vzniklé náklady ze spisu nezjistil (kromě obvyklých nákladů spojených s poštovním), a proto bylo rozhodnuto tak, že žalobkyni se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. června 2007

JUDr. Bohuslav Hnízdl
předseda senátu